

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007
(ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΙΙ)**

ΕΤΟΣ 2008

Το παρόν δελτίο, Δημοσιοποίηση Εποπτικής Φύσεως Πληροφοριών στα πλαίσια της ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 (Πυλώνας ΙΙΙ της Βασιλείας ΙΙ) Έτος 2008, έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συν.Π.Ε. και έχει αναρτηθεί στον επίσημο δικτυακό της τόπο στην ηλ. διεύθυνση <http://www.chaniabank.gr>

Περιεχόμενα

1. Γενικές πληροφορίες.....	3
2. Ίδια κεφάλαια.....	3
2.1 Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων.....	3
3. Κεφαλαιακή επάρκεια.....	4
3.1 Κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνας I).....	4
3.2 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας.....	6
3.3 Πυλώνας II και Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)	6
4. Έκθεση της τράπεζας σε κινδύνους και διαχείρισή τους.....	7
4.1 Γενικές υποχρεώσεις: πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων, οργανωτική δομή και λοιπά στοιχεία.....	7
4.2 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου.....	9
4.2.1. Ορισμοί.....	9
4.2.2. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια υποκείμενα στην Τυποποιημένη Προσέγγιση.....	10
4.2.3 Στρατηγικές & διαδικασίες για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου.....	11
4.2.3.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (stress tests).....	11
4.2.4 Συστήματα αναφοράς και μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου.....	12
4.2.5. Εξασφαλίσεις & τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου.....	12
4.3. Κίνδυνος αγοράς & συναλλαγματικός κίνδυνος.....	13
4.3.1 Ορισμοί.....	13
4.3.2 Λοιπά στοιχεία.....	13
4.4 Λειτουργικός κίνδυνος.....	13
4.4.1 Ορισμός.....	13
4.4.2 Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου & λοιπά στοιχεία.....	13
4.5 Κίνδυνος επιτοκίου.....	14
4.5.1 Ορισμός.....	14
4.5.2 Διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου & λοιπά στοιχεία.....	14
4.5.2.1 Άσκηση Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (stress test).....	15
4.6 Κίνδυνος Ρευστότητας.....	15
4.6.1. Ορισμός.....	15
4.6.2 Διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας & λοιπά στοιχεία.....	15
4.6.2.1 Άσκηση Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (stress test).....	15
4.7 Λοιποί κίνδυνοι.....	16
4.7.1 Κίνδυνος κεφαλαίων.....	16
4.7.2. Κίνδυνος κερδοφορίας.....	16
4.7.3 Κίνδυνος συγκέντρωσης.....	16
4.7.4 Κίνδυνος συμμόρφωσης - κίνδυνος φήμης.....	17

Επεξηγήσεις συντομογραφιών

- ΔΕΠΣ: Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος
- ΔΚΕ ή Δ.Κ.Ε.: Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
- Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο
- ΠΔ/ΤΕ: Πράξη Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος
- Π.Κ. ή π.κ.: Πιστωτικός Κίνδυνος
- ΤΤΕ: Τράπεζα της Ελλάδος

1. Γενικές πληροφορίες

Οι ακόλουθες πληροφορίες δημοσιοποιούνται στα πλαίσια εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας II (Πυλώνας III) και ειδικότερα της ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 και του Νόμου Ν.3601/2007, σχετικά με την δημοσιοποίηση από τα πιστωτικά ιδρύματα εποπτικής φύσεως πληροφοριών αναφορικά με την κεφαλαιακή επάρκεια, τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και την διαχείρισή τους.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συν.Π.Ε.¹ ιδρύθηκε σύμφωνα με την με αριθμό 296/1993 Πράξη του Ειρηνοδικείου Χανίων, αρχικά ως πιστωτικός συνεταιρισμός, και μεταελίχθηκε σε συνεταιριστική τράπεζα βάσει της με αριθμό 560/14/1995 απόφασης της Ε.Ν.Π.Θ. της Τράπεζας της Ελλάδος. Στις 31/12/08 απασχολούσε 195 εργαζόμενους, είχε 24 Καταστήματα (εκ των οποίων το ένα στην Αθήνα) και συνολικό Ενεργητικό 468.515χιλ.€ (για περισσότερες πληροφορίες βλ. Απολογισμό 2008 σε http://www.chaniabank.gr/data/apologismos_2008.pdf).

Οι δημοσιοποιούμενες πληροφορίες αφορούν τη χρήση του 2008. Η διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις και ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας παρατίθενται τόσο σε ατομική όσο και ενοποιημένη βάση (συμπ. σχετικά στοιχεία λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας με ποσοστό 55,84% στη θυγατρική της «Κρητικά Ακίνητα Α.Ε.» - για περισσότερες πληροφορίες βλ. Απολογισμό 2008 σε http://www.chaniabank.gr/data/apologismos_2008.pdf).

2. Ίδια κεφάλαια

2.1 Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων

Η Τράπεζα εφαρμόζει τις οδηγίες της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 για τη διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων. Τα εν λόγω κεφάλαια αποτελούνται από τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια και τα Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια. Σχετική ανάλυση παρατίθεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Διάρθρωση ιδίων κεφαλαίων

(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
Βασικά Ίδια Κεφάλαια		
Καταβεβλημένο συνεταιριστικό κεφάλαιο & συνेत. μερίδες	36.258	36.258
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37.474	37.690
Αποθεματικά (εποπτικά αναγνωριζόμενα)	5.895	14.373
Μείον: Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	(904)	(904)
[1] Σύνολο Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων	78.723	87.417

¹ Εφεξής στο κείμενο και ως Τράπεζα.

Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια		
Αποθεματικά αποτίμησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων	361	361
[2] Σύνολο Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων	361	361
[3] Μείον: Στοιχεία που αφαιρούνται από τα Βασικά και τα Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια <i>Εκ των οποίων:</i> αφαιρετικά των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων αφαιρετικά των Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων	(10.977) (5.488,50) (5.488,50)	(10.977) (5.488,50) (5.488,50)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε. [(1)+(2)-(3)]	68.107	76.801

3. Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι βασικοί κίνδυνοι στους οποίους υπόκειται η Τράπεζα σύμφωνα με τη φύση των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός, ο λειτουργικός, ο συναλλαγματικός (σε πολύ χαμηλό ποσοστό) και ο κίνδυνος ρευστότητας². Οι λοιποί κίνδυνοι αναφέρονται & αναλύονται στην παράγραφο 4.7. Για τους τρεις πρώτους κινδύνους η Τράπεζα υπόκειται στην υποχρέωση υπολογισμού ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, 2590/20/8/2007 και 2591/20.8.2007 (τμήμα Δ, 16β). Κεφαλαιακή απαίτηση έναντι μίας συγκεκριμένης μορφής κινδύνου ορίζεται το ελάχιστο ποσό των ιδίων κεφαλαίων που πρέπει να έχει μία τράπεζα για την κάλυψή της έναντι του κινδύνου αυτού.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων εφαρμόζει το νέο πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, Βασιλεία II, από 01/01/2008.

3.1 Κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνας I)

I. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού εφαρμόζεται η Τυποποιημένη Προσέγγιση όπως αυτή εξειδικεύεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Οι εν λόγω απαιτήσεις επιμερίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος, όπου ως άνοιγμα ορίζεται στοιχείο εντός ή εκτός ισολογισμού το οποίο δημιουργεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει απαίτηση της Τράπεζας. Οι διάφορες κατηγορίες ανοιγμάτων σταθμίζονται με τους συντελεστές που προβλέπονται στην εν λόγω Πράξη. Για τον υπολογισμό των ποσών των κεφ.απαιτήσεων ως προς τα διάφορα ανοίγματα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εξειδικευμένο λογισμικό (*Systemic R.M. Risk Value: RV Rating - RV Credit*).

² Για την εκτίμηση του κινδύνου ρευστότητας εφαρμόζονταν οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2560/1.4.2005 η οποία αντικαταστάθηκε από την ΠΔ/ΤΕ 2614/7.4.2009 η οποία ισχύει από 1/7/2009.

Στις 31/12/2008 το σταθμισμένο κατά τον κίνδυνο ποσό ανοίγματος ήταν 293.849χιλ.€ σε ατομική & 307.109χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση και οι σχηματισθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις **23.508χιλ.€** σε ατομική και **24.569χιλ.€** σε ενοποιημένη βάση. Οι κατηγορίες των ανοιγμάτων της Τράπεζας και ο επιμερισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων ανά κατηγορία ανοίγματος παρατίθενται στον πίνακα 2.

Πίνακας 2: Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού κινδύνου στις 31/12/08

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	28	28
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	205	205
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	770	770
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	7.817	7.817
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	5.820	5.820
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	4.122	4.122
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	139	139
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	2.559	3.620
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	2.048	2.048
	ΣΥΝΟΛΟ	23.508	24.569

II. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού εφαρμόζεται η Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη όπως αυτή εξειδικεύεται περαιτέρω στην ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, οι σχετικές απαιτήσεις ανέρχονται στο 15% του Σχετικού Δείκτη Εισοδήματος ο οποίος είναι ο αριθμητικός μέσος όρος των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων της τελευταίας τριετίας πριν την ημερομηνία αναφοράς. Στις 31/12/2008 οι σχηματισθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις ήταν **2.515,3χιλ.€** σε ατομική και **2.901,7χιλ.€** σε ενοποιημένη βάση.

III. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του συναλλαγματικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού ακολουθούνται οι διατάξεις του τμήματος Δ της παραγρ.16β της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007. Στις **31/12/2008** οι σχηματισθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις ήταν **177,2χιλ.€**.

3.2 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Δ.Κ.Ε.) προκύπτει από την παρακάτω σχέση:

$$\frac{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.}}{\text{Συνολικά σταθμισμένο ενεργητικό π.κ. + 12,5*(κεφ. απαιτήσεις λ.κ.+ κεφ. απαιτήσεις σ.κ.)}^3}$$

ή εναλλακτικά:

$$\frac{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.}}{(\text{κεφ. απαιτήσεις π.κ. + κεφ. απαιτήσεις λ.κ.+ κεφ. απαιτήσεις σ.κ.}) * 8\%}$$

όπου:

π.κ.: πιστωτικός κίνδυνος

λ.κ.: λειτουργικός κίνδυνος

σ.κ.: συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο ελάχιστος δείκτης για τις για τις συνεταιριστικές τράπεζες είναι 10%.

Ο Δ.Κ.Ε. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων στις 31/12/2008 ήταν **20,8%** σε ατομική & **22,22%** σε ενοποιημένη βάση. Οι εν λόγω τιμές ήταν σε σαφώς υψηλότερο επίπεδο από το ελάχιστο που απαιτείται από τις σχετικές Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, γεγονός που δείχνει την ισχυρή κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας.

Στον πίνακα 3 παρατίθενται τα στοιχεία υπολογισμού του Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας.

Πίνακας 3: Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας στις 31/12/2008

(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
Συνολικά σταθμισμένο ενεργητικό (για τον π.κ.)	293.849,0	307.109,0
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον πιστωτικό κίνδυνο	23.508,0	24.569,0
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο	2.515,3	2.901,7
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον συναλλαγματικό κίνδυνο	177,2	177,2
Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων	26.200,5	27.647,9
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.	68.107	76.801
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Δ.Κ.Ε.)	20,80%	22,22%

3.3 Πυλώνας II και Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)

Εκτός από τον υπολογισμό των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων (βλ. παραγρ.3.1), η Τράπεζα για την εφαρμογή του α.28 του Ν.3601/2007, της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 και

³ Βλ. ορισμό κινδύνου αγοράς σε παραγρ.4.3.

της Εγκυκλίου Διοίκησης Νο18/26.08.2008 της ΤτΕ έχει ήδη προχωρήσει στην βελτίωση των υφισταμένων διαδικασιών και στην εξέλιξη ολοκληρωμένων στρατηγικών και διαδικασιών για την διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων τα οποία θεωρούνται κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων τους οποίους έχει αναλάβει ή ενδέχεται να αναλάβει (εσωτερικό κεφάλαιο)⁴. Η διαδικασία υπολογισμού του εσωτερικού κεφαλαίου είναι σε εξέλιξη με αρχική εφαρμογή στα στοιχεία της 31/12/2009. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της καλύτερης κατανόησης και εφαρμογής της διαδικασίας αυτής συμπεριλαμβάνεται και η διεξαγωγή stress tests όπως ήδη έχει γίνει για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον κίνδυνο επιτοκίου.

Στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) λαμβάνονται υπόψη και θα εξεταστούν τόσο από ποσοτικής όσο και από ποιοτικής άποψης οι εξής κίνδυνοι:

- Κίνδυνος κεφαλαίων (βλ. παραγρ.4.7.1)
- Κίνδυνος κερδοφορίας (βλ. παραγρ.4.7.2)
- Κίνδυνος συγκέντρωσης (βλ. παραγρ.4.7.3)
- Κίνδυνος συμμόρφωσης & φήμης (βλ. παραγρ.4.7.4)
- Κίνδυνος επιτοκίου (βλ. παραγρ.4.5)
- Κίνδυνος ρευστότητας (βλ. παραγρ.4.6)

Επιπλέον, είναι πιθανός ο προσδιορισμός επιπρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων για την περαιτέρω κάλυψη έναντι των κινδύνων που έχουν υπολογιστεί ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με τις ΠΔ/ΤΕ 2588, 2590 και 2591 (βλ. παραγρ.3.1) όπως λόγω:

- Υποεκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου κατά την εφαρμογή της Τυποποιημένης Προσέγγισης (ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007) (βλ. επίσης παραγρ.4.2).
- Υποεκτίμησης του λειτουργικού κινδύνου κατά την εφαρμογή της μεθόδου του Βασικού Δείκτη (ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007) (βλ. επίσης παραγρ.4.4).

4. Έκθεση της τράπεζας σε κινδύνους και διαχείρισή τους

4.1 Γενικές υποχρεώσεις: πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων, οργανωτική δομή και λοιπά στοιχεία

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων βασίζεται στα προβλεπόμενα υπό της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, προσαρμοσμένη στην φύση και στα ειδικά χαρακτηριστικά της Τράπεζας και σύμφωνα με τον ετήσιο προϋπολογισμό και το εν ισχύ επιχειρηματικό σχέδιό της.

Η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες αφορούν την επιχειρησιακή της στρατηγική σχετικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και

---

⁴ Εσωτερικό Κεφάλαιο: άθροισμα επιμέρους αξιολογήσεων των αναγκών σε κεφάλαια για την κάλυψη έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνων.

διαχείριση των κινδύνων. Οι εν λόγω είναι εγκεκριμένες από το Διοικητικό Συμβούλιο και εξειδικεύονται εγγράφως μέσω ειδικών εγκυκλίων και εσωτερικών υπομνημάτων για την ορθή εφαρμογή τους από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα (σε επίπεδο Διοίκησης και Περιφερειακών Δ/σεων).

Το Δ.Σ. έχει εγκρίνει και ορίσει τη λειτουργία των παρακάτω Επιτροπών:

- Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO), η οποία μεριμνά για τη βέλτιστη διάρθρωση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, τον καθορισμό επιτοκίων καταθέσεων & χορηγήσεων, τη διαχείριση & τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου ρευστότητας, την αξιολόγηση νέων προϊόντων (καταθετικών & χορηγητικών), την κεφαλαιακή επάρκεια και το δείκτη φερεγγυότητας, το σχεδιασμό & την παρακολούθηση των αναγκών σε κεφάλαια σε σχέση με τις διατάξεις της εποπτεύουσας αρχής (ΤτΕ) κ.ά. Η ALCO συνεδριάζει ανά μήνα.
- Επιτροπή Ελέγχου (ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), η οποία έχει ως κύρια καθήκοντά της την παρακολούθηση και την ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων που αποφασίζονται από το Δ.Σ., την αξιολόγηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης κ.ά. Η Επιτροπή αυτή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο.
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Πλαισίου Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συμφώνου της Βασιλείας II⁵ (ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), η οποία μελετά τις νέες απαιτήσεις όπως ορίζονται στα κανονιστικά κείμενα που αφορούν το Σύμφωνο της Βασιλείας II (και εξειδικεύονται περαιτέρω στις κατά περίπτωση ΠΔ/ΤΕ) και οργανώνει την ενσωμάτωσή τους στις εσωτερικές διαδικασίες και τα Πληροφοριακά Συστήματα της Τράπεζας. Επίσης εισηγείται μέτρα διαχείρισης κινδύνων. Συνεδριάζει όποτε κριθεί αναγκαίο και τουλάχιστον δύο φορές ανά έτος.
- Ειδική Συντονιστική Επιτροπή για την Πληροφορική (I.T. Steering Committee) (ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), η οποία έχει ως καθήκον της, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση, ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τα Πληροφοριακά Συστήματα, την έγκριση και εποπτεία των συνεργασιών με τρίτους (πχ θέματα outsourcing) κ.ά. Συνεδριάζει όποτε αυτό καταστεί αναγκαίο.
- Διευρυμένη Επιτροπή Χορηγήσεων, η οποία εξετάζει τις πιστοδοτήσεις για αιτήματα ποσού έως του 15% των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας⁶, λαμβάνοντας υπόψη της τις εισηγήσεις των αρμοδίων υπηρεσιακών οργάνων (Καταστημάτων, Δ/σης Πίστης) και τις αξιολογήσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (για τα όρια αρμοδιότητας της) ως επίσης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης του ειδικού λογισμικού διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Συνεδριάζει εβδομαδιαίως.

⁵ Επιτροπή Βασιλείας Τράπεζας (E.B.T.).

⁶ Τα αιτήματα που υπερβαίνουν το όριο του 5% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων εισάγονται προς έγκριση στο Δ.Σ.

- Λοιπές Επιτροπές, που σχετίζονται έμμεσα με το θέμα της διαχείρισης των τραπεζικών κινδύνων όπως η Επιτροπή Ελέγχου Ασφάλειας Συστημάτων.

Η Τράπεζα σε εκπλήρωση των απαιτήσεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 έχει συστήσει τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων η οποία είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών και γενικά λειτουργεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα Πράξη. Η Μονάδα χρησιμοποιεί το εξειδικευμένο λογισμικό διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου (*Systemic R.M. Risk Value: RV Rating - RV Credit*) απ' όπου μεταξύ άλλων πραγματοποιούνται οι αξιολογήσεις⁷ των δανειοδοτούμενων ή των προς δανειοδότηση επιχειρήσεων. Παράλληλα η εν λόγω Μονάδα:

- Εξετάζει & αξιολογεί τις πιστοδοτήσεις σημαντικού ποσού (άνω των 500.000€),
- καταρτίζει – ελέγχει – υποβάλλει τις αναφορές προς την ΤΤΕ που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο, το λειτουργικό κίνδυνο και το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (σε συνεργασία με την Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών),
- καταρτίζει και υποβάλλει προς τη Διοίκηση και την ΤΤΕ τις δοκιμές προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (*stress testing*) για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας⁸ και τον επιτοκιακό κίνδυνο⁹,
- υποβάλλει προς τη Διοίκηση τις απαιτούμενες από την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.06 αναφορές,
- συνεργάζεται με λοιπές δ/σεις και μονάδες της Διοίκησης για θέματα που αφορούν τη διαχείριση των κινδύνων.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων μαζί με τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, οι οποίες επίσης είναι διοικητικά ανεξάρτητες και των οποίων το πλαίσιο λειτουργίας είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της παραπάνω Πράξης, αποτελούν τους βασικούς συντελεστές του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της Τράπεζας.

4.2 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

4.2.1. Ορισμοί

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος ο οποίος προκύπτει από την αδυναμία των χρηματοδοτούμενων πελατών ενός πιστωτικού ιδρύματος να ανταποκριθούν στις δανειακές υποχρεώσεις τους εντός των συμβατικών ημερομηνιών.

Απαιτήσεις σε καθυστέρηση (“*past due*”) ορίζονται αυτές οι οποίες εμφανίζουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών.

⁷ Φύλλο Αξιολόγησης (ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο).

⁸ Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

⁹ Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

4.2.2. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια υποκείμενα στην Τυποποιημένη Προσέγγιση

Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι για τον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος ως το 8% του σταθμισμένου ενεργητικού σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Στους πίνακες 4 και 5 παρουσιάζονται, για κάθε κατηγορία ανοίγματος, το σταθμισμένο ενεργητικό και η αναλογούσα ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση, σε ατομική και ενοποιημένη βάση αντίστοιχα.

Πίνακας 4: Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος & αναλογούσα κεφαλαιακή απαίτηση στις 31/12/08: ατομική βάση

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος	Κεφαλαιακή απαίτηση
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	342	28
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2.564	205
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	9.631	770
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	97.716	7.817
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	72.743	5.820
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	51.528	4.122
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	1.743	139
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	31.988	2.559
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	25.594	2.048
	ΣΥΝΟΛΟ	293.849	23.508

Πίνακας 5: Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος & αναλογούσα κεφαλαιακή απαίτηση στις 31/12/08: ενοποιημένη βάση

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος	Κεφαλαιακή απαίτηση
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	342	28
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2.564	205
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	9.631	770
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	97.716	7.817
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	72.743	5.820
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	51.528	4.122
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	1.743	139
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	45.248	3.620
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	25.594	2.048
	ΣΥΝΟΛΟ	307.109	24.569

4.2.3 Στρατηγικές & διαδικασίες για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζεται η βασική στρατηγική της Τράπεζας σε συνδυασμό, αφενός με το προαναφερθέν λογισμικό διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που διαθέτει η Τράπεζα και αφετέρου με το σύστημα αξιολογήσεων των κατά περίπτωση κλιμακίων (Κατάστημα, Δ/ση Πίστης) και της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Στα πλαίσια υλοποίησης ενός αποτελεσματικότερου συστήματος διαχείρισης των κινδύνων σύμφωνα με τον Πυλώνα II του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας, του Ν.3601/2007 και τις θεσπισθείσες υπό της εποπτεύουσας αρχής διαδικασίες αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, Εγκύκλιος Διοίκησης ΤτΕ Νο18/26-8-2008) έχουν δημιουργηθεί σχετικά υποδείγματα μέτρησης πιστωτικού κινδύνου από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ενώ έχει ανατεθεί σε εξειδικευμένη εταιρία η δημιουργία των σχετικών διαδικασιών των οποίων επίκειται η εφαρμογή.

4.2.3.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (stress tests)

Οι ασκήσεις αυτές αποτελούν τμήμα της διαδικασίας μέτρησης, πρόβλεψης και, γενικά, της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου. Αυτές διενεργούνται από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων. Κατά το 2009 έγιναν δύο τέτοιες ασκήσεις με βάση τα στοιχεία της 31/12/2008. Η 1^η, η οποία βασίστηκε σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα, έδειξε ότι ακόμα και σε ακραία σενάρια αύξησης των απαιτήσεων σε καθυστέρηση οι επιπτώσεις επί των αναλογουσών κεφαλαιακών απαιτήσεων και επί του ΔΚΕ της 31/12/08 ήταν μικρές

(από 20,8% σε 20,08% - σε ατομική βάση). Η 2^η, η οποία βασίστηκε σε υπόδειγμα της ΔΕΠΣ της ΤΤΕ, έδειξε ότι οι επιπτώσεις¹⁰ επί του ΔΚΕ ήταν από εξαιρετικά χαμηλές έως χαμηλές κατά περίπτωση.

4.2.4 Συστήματα αναφοράς και μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου

Το λογισμικό διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου κατατάσσει τους δανειολήπτες σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου (σε 16βαθμια κλίμακα αξιολόγησης από ccc έως aa+) και αφορά το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Επίσης, από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, είναι σε χρήση επιπρόσθετο υπόδειγμα αξιολόγησης το οποίο για την συνολική αξιολόγηση του πιστούχου λαμβάνει υπόψη, το χρηματοδοτικό άνοιγμα προς αυτόν, το ιστορικό συνεργασίας, τα οικονομικά & ποιοτικά του στοιχεία βάσει επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων αξιολόγησης, τις υφιστάμενες και τις προσφερόμενες εξασφαλίσεις, την συσχέτιση με άλλες μορφές κινδύνου και τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στην πραγματική οικονομία. Όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο δανείων καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης η Τράπεζα είναι ήδη σε διαδικασία αξιολόγησης συστημάτων/λογισμικών του τύπου application και behavioral scorecard.

4.2.5. Εξασφαλίσεις & τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Η πολιτική της Τράπεζας για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου, εκτός της βασικής αρχής που είναι ότι το ύψος της εκάστοτε πιστοδότησης δεν θα πρέπει να ξεπερνά την ικανότητα αποπληρωμής του πιστούχου, περιλαμβάνει την λήψη εξασφαλίσεων κατά κανόνα αποδεκτών από την Βασιλεία II (όπως ειδικότερα αυτές ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007).

Τα βασικότερα είδη εξασφαλίσεων είναι:

- Προσημειώσεις/υποθήκες ακινήτων,
- Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις (ενέχυρα επί καταθέσεων, ενέχυρα επί μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.),
- Ναυτικές υποθήκες,
- Εκχώρηση επί απαιτήσεων (κυρίως Δημοσίου),
- Ενέχυρα επί μετοχών μη-εισηγμένων στο Χ.Α.,
- Ενέχυρα επί αξιογράφων,
- Ενοχικές εγγυήσεις.

Για την αποτίμηση της αξίας των εξασφαλίσεων και ειδικά των δύο πρώτων ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588 και οι σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Όσον αφορά την χρήση τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου ακολουθείται η Αναλυτική Μέθοδος Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων.

---

¹⁰ Με την εφαρμογή των παραδοχών της ΤΤΕ επί των στοιχείων της 31/12/08 τόσο σε συνολικό όσο και σε επίπεδο χρηματοδότησεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

4.3. Κίνδυνος αγοράς & συναλλαγματικός κίνδυνος

4.3.1 Ορισμοί

Κίνδυνος Αγοράς είναι ο κίνδυνος απομείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων του ισολογισμού ή των καθαρών εισοδημάτων ενός πιστωτικού ιδρύματος εξαιτίας των μεταβολών επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και χρηματιστηριακών αξιών (τιμών μετοχών κ.λπ.).

Ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στα παρακάτω βασικά είδη κινδύνων:

- Κίνδυνος επιτοκίου : Βλ. παράγραφο 4.5.1.
- Συναλλαγματικός Κίνδυνος ο οποίος πηγάζει από ενδεχόμενη ανοιχτή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.
- Κίνδυνος χρηματιστηριακών αξιών είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τις μεταβολές της χρηματιστηριακής τιμής των χρηματοοικονομικών αξιών που έχει ένα πιστωτικό ίδρυμα.

4.3.2 Λοιπά στοιχεία

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων δεν είναι εκτεθειμένη σε ουσιώδη κίνδυνο αγοράς ενώ υπόκειται στις εξαιρέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 λόγω του χαμηλού ποσού της αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (<5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού της). Για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό εφαρμόζει τις σχετικές διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

Η έκθεση της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι ιδιαίτερα χαμηλή και ως εκ τούτου χαμηλές είναι και οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις (βλ. παραγρ.3.1.III) σε εφαρμογή των αναφερομένων στην παραγρ.16β του τμήματος Δ της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

Η έκθεση της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο είναι επίσης ιδιαίτερα χαμηλή δεδομένου του γεγονότος ότι το σύνολο των χορηγούμενων δανείων και πιστώσεων αφορούν προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου. Ξεχωριστή ανάλυση σχετικά με την διαχείριση του κινδύνου αυτού παρατίθεται στην παράγραφο 4.5.2.

4.4 Λειτουργικός κίνδυνος

4.4.1 Ορισμός

Λειτουργικός είναι ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών που οφείλονται στην ανεπάρκεια ή στην αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών, ατόμων και συστημάτων ή σε εξωτερικά γεγονότα.

4.4.2 Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου & λοιπά στοιχεία

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων υποχρεούται στον υπολογισμό ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού χρησιμοποιεί, όπως ήδη έχει αναφερθεί, τη μέθοδο του Βασικού

Δείκτη. Οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις στις 31/12/08 ήταν 2.515,3χιλ.€ σε ατομική & 2.901,7χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση (βλ. παραγρ.3.1.11) και θεωρούνται επαρκείς για την κάλυψη της Τράπεζας έναντι του κινδύνου αυτού δεδομένης της φύσης, των μεγεθών και του υπάρχοντος δικτύου της.

Εντούτοις, σε εφαρμογή του Πυλώνα II, και ειδικότερα της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 και της Εγκυκλίου Διοίκησης 18/26-2-2008 της ΤτΕ, η Τράπεζα από την χρήση του 2009 ενδέχεται να προβεί στον υπολογισμό συμπληρωματικών κεφαλαιακών απαιτήσεων προς πληρέστερη κάλυψη έναντι του λειτουργικού κινδύνου. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών εφαρμογής του Πυλώνα II, θα τεθούν οι βάσεις για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου¹¹ με έμφαση στο άμεσο εντοπισμό και καταγραφή των ζημιολόγων γεγονότων, την αποτίμησή τους σε όρους κόστους για το π.ι., την ενημέρωση των αρμόδιων ανώτερων στελεχών και της διοίκησης.

4.5 Κίνδυνος επιτοκίου

4.5.1 Ορισμός

Ο επιτοκιακός κίνδυνος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων αντίθετων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους ή τη μη-αναμενόμενη αντίθετη μεταβολή στην αξία των στοιχείων του ενεργητικού ή/και του παθητικού ως αποτέλεσμα μη-αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια [κυρίως ως αποτέλεσμα της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού (δάνεια κ.ά.) και του παθητικού (καταθέσεις κ.ά.)]. Ουσιαστικά, ο κίνδυνος αυτός αφορά τις μεταβολές μελλοντικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Τράπεζας εξαιτίας των διακυμάνσεων στα επιτόκια.

4.5.2 Διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου & λοιπά στοιχεία

Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίου είναι η ελάχιστη δυνατή, αφενός επειδή το σύνολο των χορηγούμενων δανείων & πιστώσεων αφορούν προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου και αφετέρου λόγω της μη-ύπαρξης ειδικών προϊόντων (όπως Interest Rate Swaps, Interest Rate Futures κ.ά.).

Η διακύμανση της πορείας των επιτοκίων παρακολουθείται σε ημερήσια βάση από τις αρμόδιες Δ/σεις και της αναπροσαρμογής τους επιλαμβάνεται η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO) και η Διοίκηση. Η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας παρακολουθεί & αναλύει την μακροχρόνια τάση εξέλιξης των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (σε συνεργασία με την πρώτη) διενεργεί stress tests σε εφαρμογή της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006.

---

¹¹Συστηματοποιώντας ουσιαστικά ένα σημαντικό τμήμα της ανάλογης διαδικασίας που εφαρμόζεται από την Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης της Τράπεζας.

4.5.2.1 Άσκηση Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (stress test)

Κατά το 2009 διενεργήθηκε μία τέτοια άσκηση με βάση τα στοιχεία της 31/12/2008 η οποία βασίστηκε σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα. Εξετάστηκαν τέσσερα εναλλακτικά σενάρια: στην περίπτωση ακραίου σεναρίου¹² (επιτόκια χορηγήσεων αμετάβλητα & επιτόκια καταθέσεων αυξημένα κατά 75 μονάδες βάσης) η εκτιμώμενη επίπτωση (μείωση) επί των εσόδων υπολογίστηκε σε 428,5χιλ.€ ενώ στην περίπτωση εναλλακτικού σεναρίου (αύξηση επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων κατά 25 μονάδες βάσης) η προβλεπόμενη επίπτωση (αύξηση) επί των εσόδων υπολογίστηκε σε 66,4χιλ.€. Τα αποτελέσματα αυτά καταδεικνύουν τον δυνητικά χαμηλό βαθμό έκθεσης της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίου δεδομένων των προαναφερθέντων.

4.6 Κίνδυνος Ρευστότητας

4.6.1. Ορισμός

Κίνδυνος Ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία μίας τράπεζας για την ανεύρεση επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των υποχρεώσεών της.

4.6.2 Διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας & λοιπά στοιχεία

Για την διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζονται οι αρχές διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας όπως έχουν αποτυπωθεί στις εκάστοτε αποφάσεις της Διοίκησης σε συνδυασμό με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Προβλημάτων Ρευστότητας της Τράπεζας και τα αναφερόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2560/1.4.2005 και στην ΠΔ/ΤΕ 2614/7.4.2009 η οποία αντικατέστησε την προηγούμενη η οποία είναι σε ισχύ από 1/7/2009.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, επιλαμβάνεται η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO), η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών παρέχει ημερήσια ενημέρωση για την ρευστότητα στα αρμόδια ανώτατα και ανώτερα στελέχη και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνει για την μελλοντική τάση & την αντοχή της σε απρόσμενες εξελίξεις και υλοποιεί τις ασκήσεις προσομοίωσης κατάστασης κρίσης σε εφαρμογή των διατάξεων των ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και 2614/7.4.2009 και άλλων σχετικών εγκυκλίων της ΤτΕ (υποβάλλοντας μία φορά τουλάχιστον ανά έτος τα αποτελέσματα αυτών τόσο προς την ΤτΕ όσο και προς την Διοίκηση της Τράπεζας).

4.6.2.1 Άσκηση Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (stress test)

Κατά το 2009 έγινε μία άσκηση προσομοίωσης κατάστασης κρίσης για την ρευστότητα, η οποία βασίστηκε σε υπόδειγμα της ΤτΕ σύμφωνα με το οποίο διενεργήθηκε πρόβλεψη στοιχείων εκροών και εισροών, χρηματοδοτικού ανοίγματος και του Δείκτη Ρευστών Διαθεσίμων για τις 31/3/2009 και τις 30/6/2009 (με βάση τα στοιχεία της

---

¹² Για το είδος του κινδύνου αυτού.

31/12/2008). Τα αποτελέσματα έδειξαν την αντοχή της Τράπεζας στον κίνδυνο ρευστότητας, με εκτιμώμενη τιμή χρηματοδοτικού ανοίγματος θετική, σχετικά χαμηλή επίπτωση επί του κόστους χρηματοδότησης και προβλεπόμενη τιμή δείκτη ρευστών διαθεσίμων άνω του 20% κατά τις 31/3/09.

4.7 Λοιποί κίνδυνοι

4.7.1 Κίνδυνος κεφαλαίων

Ο κίνδυνος αυτός αφορά το επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των Ιδίων Κεφαλαίων καθώς τα ίδια κεφάλαια αφενός προσδιορίζουν την δυνατότητα ανάληψης κινδύνων και αφετέρου αποτελούν τη βάση υπολογισμού διαφόρων εποπτικών δεικτών.

Η Τράπεζα έχει επάρκεια ιδίων κεφαλαίων ενώ η ποιότητά τους χαρακτηρίζεται παραπάνω από ικανοποιητική αφού στο μεγαλύτερο μέρος τους πρόκειται για συνεταιριστικό κεφάλαιο υπό μορφή κατατεθειμένων μετρητών. Η συμμετοχή των ιδίων κεφαλαίων επί του συνολικού ενεργητικού της Τράπεζας ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική έως και την 31/12/08.

4.7.2. Κίνδυνος κερδοφορίας

Ο εν λόγω κίνδυνος αναφέρεται στην αξιολόγηση του επιπέδου και της δομής των λειτουργικών εσόδων και των κερδών καθώς αυτά αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για τη διατήρηση της οικονομικής ευρωστίας ενός πιστωτικού ιδρύματος.

Ως προς τον κίνδυνο αυτό η Τράπεζα, έως και τις 31/12/08, ανταπεξήλθε με επάρκεια λαμβάνοντας υπόψη: α) το ικανοποιητικό επίπεδο διαφοράς (spread) μεταξύ επιτοκίου χορηγήσεων & καταθέσεων και β) την αποτελεσματική εκμετάλλευση (απόδοση) των οικονομικών πόρων της.

4.7.3 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Είναι ο κίνδυνος ο οποίος μπορεί να δημιουργηθεί από:

- Ανοίγματα σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες συνδεδεμένων πελατών και/ή
- Σημαντικά ανοίγματα σε ομάδες αντισυμβαλλομένων των οποίων η πιθανότητα αθέτησης επηρεάζεται από κοινούς παράγοντες, όπως:
  - μακροοικονομικό περιβάλλον,
  - γεωγραφική θέση,
  - κλάδο δραστηριότητας,
  - νόμισμα,
  - χρησιμοποίηση τεχνικών μείωσης κινδύνου.

Η Τράπεζα, ως και τις 31/12/08, ήταν εκτεθειμένη στον κίνδυνο συγκέντρωσης 1. γεωγραφικής θέσης και 2. κλάδου δραστηριότητας. Στην 1^η περίπτωση η επικείμενη επέκταση του δικτύου της Τράπεζας εκτός των γεωγραφικών ορίων της Κρήτης αναμένεται να συμβάλλει σημαντικά στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου αυτού. Στην

2^η περίπτωση η συγκέντρωση ανά κλάδο δραστηριότητας αναμένεται να μειωθεί σημαντικά δεδομένου του γεγονότος της ήδη συντελούμενης διαφοροποίησης του δανειακού χαρτοφυλακίου σε νέους αποδοτικούς & με ευρείες προοπτικές κλάδους, όπως αυτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Η αντιμετώπιση του κινδύνου συγκέντρωσης από ανοίγματα (δηλ. δανειοδοτήσεις) προς συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες συνδεδεμένων πελατών αντιμετωπίζεται με την εφαρμογή των υφισταμένων διαδικασιών & υποδειγμάτων ενώ η πλέον αποτελεσματικότερη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου υλοποιείται, κυρίως, μέσω της αναδιαμόρφωσης και του εκ νέου προσδιορισμού, α) των ορίων ανάληψης κινδύνου ανά πιστούχο και β) της πολιτικής της Τράπεζας σχετικά με τον κίνδυνο αυτό.

4.7.4 Κίνδυνος συμμόρφωσης - κίνδυνος φήμης

Ως κίνδυνος συμμόρφωσης νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στην φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα της έλλειψης συμμόρφωσής του με τους νόμους, τους κανονισμούς ή/και τους κώδικες δεοντολογίας¹³.

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης με τον οποίο ήταν αντιμέτωπη η Τράπεζα ήταν περιορισμένος δεδομένου του γεγονότος ότι, έως και τις 31/12/08:

- Τα ληφθέντα μέτρα για την πρόληψη και την καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ήταν παραπάνω από επαρκή καθώς: α) Η Τράπεζα προβαίνει σε συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού δια της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία έχει λάβει ειδική εκπαίδευση, και β) ανέπτυξε δικό της σχετικό λογισμικό κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 (κατάταξη πελατών σε κατηγορίες υψηλού, κανονικού και χαμηλού κινδύνου, παραγωγή αναφορών και ειδοποιήσεων από το σύστημα σχετικά με την κίνηση λογαριασμών και την έλλειψη στοιχείων ταυτοποίησης πελατών κ.α.).
- Συνέχιζε να εφαρμόζει συστηματικά την πολιτική του “know your customer” («γνώρισε τον πελάτη σου»).
- Διενεργήθηκαν πρόσθετα σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα τραπεζικού απορρήτου.
- Η ενημέρωση των πελατών σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και προϊόντα ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική.

Για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου η Τράπεζα:

- Προχώρησε στην διαδικασία αξιολόγησης πλέον εξειδικευμένου λογισμικού για την πρόληψη και την καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές

---

¹³ Ορισμός του κινδύνου συμμόρφωσης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3.2.1 στη σελ.27 της Εγκυκλίου Διοίκησης Νο18/26.08.2008 της ΤτΕ.

δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας¹⁴, κατά τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και στις σχετικές εγκυκλίους της ΤτΕ.

- Προχώρησε στην περαιτέρω καταγραφή και τεκμηρίωση της διαδικασίας διαχείρισης και αρχειοθέτησης παραπόνων & επισημάνσεων πελατών.
- Συνέχισε να υλοποιεί σεμινάρια διαρκούς επιμόρφωσης του καθ' ύλη αρμοδίου - για τα παραπάνω θέματα - προσωπικού της.
- Προχώρησε στην βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης δημοσίων σχέσεων με την οργάνωση ξεχωριστού τμήματος.-

---

¹⁴ Του οποίου η τμηματική εφαρμογή είναι σε εξέλιξη.